

'Er is genoeg voor iedereen' zondag 10 maart 2025

Viering in het kader van het project Armoede ver weg en dichtbij. Diaconie en ZWO (Johannes 6: 1-15)

Gemeente van Jezus Messias

Op een heuvel in de buurt van het meer van Galilea wacht het volk op eten. De massa die Jezus heeft gevolgd wacht op voedsel. Ze hebben honger, want ze hebben nog niets kunnen eten.

Ook nu wachten mensen op voedsel. De troosteloze massa in Gaza, zonder thuis, voldoende medische zorg en veiligheid. Het gewone volk in Afghanistan dat lijdt onder de dictatuur van de Taliban. De lange rij vluchtelingen in Soedan die zijn gevlucht uit Ethiopië en Darfur. En we kunnen meer landen opnoemen waar het volk in bittere armoede moet leven en waar kinderen sterven van de honger.

Het zijn altijd de gewone mensen die de klappen krijgen vanwege geweld, economische onzekerheid en natuurrampen. Laatsten blijven maar steeds de laatsten en worden maar niet de eersten.

Jezus ziet het volk op de heuvel. Hij heeft oog voor wie geen menswaardig bestaan kan lijden. Jezus vraagt aan Filippus, één van zijn leerlingen: 'Waar kunnen wij brood kopen om deze mensen te eten te geven? Hij vroeg dat om Filippus op de proef te stellen.' (Joh 6: 6,7)

Met deze opmerking wil Jezus twee dingen bereiken. Allereerst richt Hij de blik van zijn leerlingen op het volk. De massa die de Messias is gevolgd en niet te eten heeft. Jezus kijkt niet de andere kant op en wil ook dat zijn leerlingen de mensen die Hem volgen aanzien en dat ze niet weggijken voor de zorgen van de massa. Daarnaast wil Jezus dat de leerlingen in beweging komen. Gaan handelen. Filippus heeft er echter niet veel vertrouwen in dat ze deze grote massa voldoende voedsel kunnen geven. 'Zelfs 200 denarie zou niet voldoende zijn om iedereen een klein stukje brood te geven.' Met andere woorden: dit gaat ons nooit lukken.

Ik voel me wel verbonden met de reactie van Filippus. Volgens de laatste berichten kampen meer dan 250 miljoen mensen in de wereld met een groot voedsel tekort. Meer dan 700 miljoen leven wereldwijd in armoede. Hoe moet je dit nu oplossen? Daar helpt toch niets aan?

De wereldwijde armoede en honger is zo groot en massief, als je dit tot je door laat dringen, dan wordt je moedeloos. Je voelt je als individu machteloos. Ik snap Filippus wel. Hoe moeten we dit aanpakken? Dit is toch onoplosbaar?

Jezus kiest niet voor de weg van moedeloosheid en machteloosheid: Hij neemt vijf broden en twee vissen en weet daarmee heel het volk voedsel te geven. Het is een symbolisch verhaal dat ons, als gemeente, de leerlingen van Jezus, wil aansporen te blijven geloven dat armoede en honger uit de wereld kan worden verbannen. Het zegenen van de vijf broden en twee vissen is een daad van geloof. Geloof kom ons ongeloof te hulp. Wat onooglijk is, kan uitgroeien tot een grote beweging. Het is een verhaal dat ons wil bemoedigen om wel te blijven werken aan de bestrijding van armoede ver weg en dichtbij. Wie blijft werken met kleine gebaren, doet dit vanuit geloof dat de hemel wel op aarde gebouwd kan worden.

Voor mij als predikant zijn de ZWO en diaconie een venster op de wereld met al haar problemen. Jezus wil dat wij net als Filippus het volk aanzien. Niet wegstijgen ook al heb je daar soms best veel zin in. Ik hoor vaak genoeg van mensen dat ze de krant niet meer willen lezen vanwege al het slechte nieuws in de wereld. Liever kruip je als mens soms weg in een veilig klein wereldje waar het goed is. Iemand zei tegen me de afgelopen week: 'Moet dat nu, aandacht voor armoede? Dat lossen we als kerk toch niet op.' Ik zei: 'Nee helaas niet. Dat zou geweldig zijn.'

Ja. Als kerk moeten we naar de wereld kijken. Zien wat daar speelt. Omdat we als gemeente van Christus daartoe geroepen zijn. Wanneer je alleen maar binnen de veilige muren van deze kerk blijft, kun je geen gemeente van Christus zijn. Het behoort nu eenmaal tot onze roeping in de wereld te blijven werken aan een iets meer rechtvaardige wereld.

De liefde van de Eeuwige geldt niet alleen voor de mensen binnen deze kerkmuren, de liefde van de Eeuwige geldt voor ieder mens. Ver weg en dichtbij.

Onderwerpen als armoede, honger en eenzaamheid, zijn misschien niet populair. Maar het zijn die mensen, die de Messias in het gelaat heeft willen kijken. Dat ook wij de moed blijven houden, de arme, eenzame en geschoffeerde in het gelaat durven zien.

In deze viering klonk het prachtig lied: 'Ken je mij, wie ken je dan?' van Huub Oosterhuis. Een lied over gekend zijn door God. Wie je ook bent:

'Dat ik alleen dit gezicht heb,
geen ander.
Ben ik door jou, zonder schaamte,
gezien, genomen,
door niemand minder?
Zou dat niet veel teveel waar zijn?
Zou dat niet veel teveel waar zijn?'

Moge het zo zijn
Jeroen Jeroense